

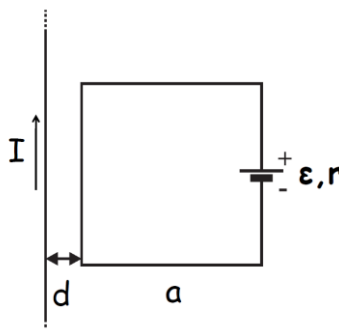
**Prirodno-matematički fakultet
Društvo matematičara i fizičara Crne Gore**

OLIMPIJADA ZNANJA 2016

**Takmičenje iz FIZIKE
za IV razred srednje škole**

1. Dva mala tijela masa m_1 i m_2 i pozitivnih naelektrisanja q_1 i q_2 kreću se duž istog pravca, jedno prema drugom. U jednom trenutku rastojanje između njih je r_1 , a brzine tijela su v_1 i v_2 . Do kog minimalnog rastojanja će se tijela približiti?

2. Kvadratni ram stranice $a = 50\text{cm}$ napravljen je od bakra i postavljen pored vrlo dugačkog pravolinijskog provodnika kroz koji protiče struja $I = 2\text{A}$. Udaljenost najbliže stranice od provodnika je $d = 10\text{ cm}$ kao što je prikazano na sljedećoj slici. Površina poprečnog presjeka žice od koje je napravljen ram iznosi $S = 0.1\text{mm}^2$. Na ram je povezana baterija elektromotorne sile $\varepsilon = 8.4\text{V}$ i unutrašnje otpornosti $r = 3\Omega$. Kolika sila djeluje na ram? Specifična otpornost bakra je $\rho = 1.7 \cdot 10^{-8}\Omega\text{m}$. ($\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7}\text{ Tm/A}$).

3. Pri komptonovskom rasijanju, foton se rasije pod pravim uglom na elektronu koji miruje. Nakon sudara, elektron se kreće u pravcu koji zaklapa ugao od 30° sa pravcem kretanja fotona prije sudara. Kolika je frekvencija fotona prije sudara? Kolika je kinetička energija elektrona nakon sudara? ($c = 3 \cdot 10^8\text{ m/s}$, $h = 6,62 \cdot 10^{-34}\text{ Js}$, $m_e = 9.1 \cdot 10^{-31}\text{ kg}$).

4. K^+ mezon koji miruje raspada se po šemi $K^+ \rightarrow \pi^+ + \pi^0$. Nastali π^0 mezon se zatim raspada na dva fotona, $\pi^0 \rightarrow \gamma + \gamma$.

a) Kolika će biti energija ovako nastalih fotona ako je poznat ugao koji zaklapaju pravci razlijetanja tih fotona?

b) Odredite minimalni mogući ugao između pravaca razlijetanja ovih fotona.

Mase naelektrisanog i neutralnog π mezona (π^+ i π^0) smatrajte jednakim. Energije mirovanja piona i kaona smatrajte poznatim.

Svaki zadatak nosi 25 poena. Rad traje 3 sata.